

D ů v o d y:

Dovolání jest opodstatněno, pokud napadá právní názor odvolacího soudu, že žalobkyni přísluší přiměřená odměna. Dá-li příkazatel sprostředkovateli příkaz k prodeji za určitou cenu, může to míti buď jen za účel informovati sprostředkovatele, na jakém podkladě má vésti vyjednávání s koupěchtivým, anebo může to míti i ten smysl, že mu slibuje odměnu jen pod tou podmínkou, že dosáhne určité kupní ceny. V onom případě ovšem přísluší pak sprostředkovateli odměna i tehdy, když se jeho přičiněním strany shodly na ceně menší. V případě druhém však, nedosáhne-li sprostředkovatel toho výsledku, na němž závisí jeho nárok na odměnu, nepřísluší mu nejen odměna smluvená, nýbrž ani odměna přiměřená, neboť sprostředkovatelská smlouva není smlouvou služební, při níž zaměstnanec za výsledek své práce neručí, při ní nezáleží na rozsahu práce sprostředkovatelem, nýbrž jen na výsledku. V souzeném případě bylo zjištěno, že se žalovaný zavázal zaplatiti odměnu za sprostředkování prodeje, ale jen v tom případě, zůstane-li prodávajícím čistých 200.000 Kč. Tu nemůže býti pochybno, že odměna byla podmíněna dosažením takové ceny, že by z ní prodávajícím zůstalo čistých 200.000 Kč. Tato výminka nenastala a v důsledku toho žalobkyni nárok na odměnu nevzešel.

Čís. 8164.

Zavázal-li se otec, že bude platiti manželce, u níž byly děti, na výchovu a výživu dětí, začez se manželka uvolila, že bude děti řádně živiti a vychovávat, nemohou se děti na základě oné smlouvy domáhati na otci placení výživného. Děti by nabyly práv z oné smlouvy pouze tehdy, kdyby byla ujednána s opatrovníkem dětí a schválena soudem. Schválení soudu nelze spatřovati v tom, že dal opatrovníku zmocnění ku sporu dětí s otcem o placení výživného.

(Rozh. ze dne 22. června 1928, Rv I 2126/27.)

Notářským spisem zavázal se manžel platiti svým dvěma nezletilým dětem výživné 500 měsíčně, otec manželův pak 700 Kč měsíčně. Manželství bylo napotom rozloučeno. Ježto žalovaní otec a děd výživné neplatili, navrhly nezletilé děti vydání platebního rozkazu na výživné. Žalovaní namítli, že nikoliv žalobci, nýbrž jejich matka jest z notářského spisu oprávněnou osobou jako strana smluvní a že žalobci již také proto z tohoto notářského spisu nemohou pro sebe vlastním jménem se něčeho dožadovati, jelikož k ujednání ve spisu notářském nedal opatrovnícký soud schválení. Procesní soud první stolice námitkám vyhověl a platební příkaz zrušil. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Není sporu o tom, že mezi Arturem H-em, Mořicem H-em a Hedvikou H-ovou byla uzavřena smlouva ve formě notářského spisu, podle kterého upraveny byly pro případ rozvodu a rozluky man-

želů Artura H-a a Hedviky H-ové jich majetkové poměry, jakož i výchova a výživa jich dětí Kurta a Petra H-ových. Podle tohoto notářského spisu smluvními stranami byly jen shora uvedené osoby a jen mezi těmito bylo smluveno výživné pro nezl. děti. Nezletilé děti nebyly nikým zastoupeny a proto také nemohly přijati závazky žalovaných. Smlouva mezi nimi vzniknouti nemohla. Proto také nemohou nyní vystoupiti jako žalobci a mohla by jen Hedvika H-ová tak učiniti, kdyby tu byly ostatní podmínky. Rodiče jsou sice povinni, by své děti živili a z této povinnosti vyplývá pro ně také právo na výživu, ale z toho ještě neplyne, že by byly oprávněny žalovati na placení výživného ze shora uvedeného notářského spisu. Ustanovení § 881 obč. zák., na něž odvolatelé poukazují, předpokládá, že jsou tu i ostatní náležitosti smlouvy. Ve smlouvě jest sice stanoveno výživné pro nezl. děti, pokud budou ve výživě Hedviky H-ové, ale ujednání to vyžaduje schválení poručenského soudu (§ 233 obč. zák.) a pokud toto chybí, nelze mluvit o nároku nezletilých dětí. A toto schválení chybí. Z jakého důvodu se notářskému spisu nedostalo schválení, jest pro právní posouzení zcela lhostejno. Hlavní věcí jest, že notářský spis nebyl schválen poručenským soudem. Schválení toto nemůže býti nahrazeno svolením poručenského soudu k podání žaloby o placení výživného, zejména když žalovaný Artur H. podle poručenských spisů odvolal ujednání v notářském spisu obsažené ohledně výchovy a výživy dětí. Schválením má se státi nárok smluvený konečným, kdežto svolením k podání žaloby má tento nárok býti teprve vymožen na základě tohoto dosud neschváleného notářského spisu. Z toho plyne, že nezletilé děti nemají ještě nároku jim v notářském spisu přislíbeného a proto také nemohou se ho domáhati. Proto je také správným názor prvního soudu, že nezl. děti Kurt a Petr, nejsou smluvní stranou a nemajíce ještě nároku z notářského spisu, nemohou vystupovati jako žalobci o zaplacení výživného na základě tohoto notářského spisu. Ale nemohou ani žádati výživné za dobu minulou, když nedaly k němu prostředky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Smlouvou, osvědčenou notářským spisem, zavázal se žalovaný Artur H. zaplatiti k rukám matky Hedviky H-ové měsíčně 500 Kč na živění, výchovu a zaopatření svých nezl. dětí, dokud budou u matky ve výživě a výchově, a spolužalovaný Mořic H., děd nezletilých, za týchž podmínek dalších 700 Kč a Hedvika H-ová se zavázala, že se bude jako matka o tyto své děti co nejlépe starati, že je bude dobře, dostatečně a zdravě živiti a přiměřeně stavu vychovávat. Tím byl upraven pouze právní poměr mezi otcem, pokud se týče dědem dětí a jejich matkou co do výživy a výchovy dětí, nikoli však právní poměr mezi dětmi a jejich otcem a dědem. Matka se zavázala, že bude děti živiti a vychovávat, a otec a děd se zavázali platiti jí na to určené částky. Za smlouvu ve prospěch dětí podle § 881 obč. zák. lze tuto smlouvu pokládati jen potud, pokud

se matka otci a dědu zavázala, živiti a vychovávatí děti za úplatu jí poskytnutou. Není však smlouvou ve prospěch dětí, pokud se otec a děd zavázali platiti výživné, poněvadž se nezavázali je platiti dětem, nýbrž matce, by mohla z něho hraditi náklad na výživu, kterou podle smlouvy s otcem a dědem byla povinna dětem poskytnouti. Smlouva se proto vůbec nedotýká zákonného nároku dětí na výživu. Podle zákona měly děti nárok na slušnou výživu. Tuto dostaly ať od otce nebo osoby jiné, a nemohou tudíž žádati ještě jednou zaplacení v penězích. Jest přisvědčiti názoru odvolacího soudu, že smlouva by musela býti ujednána s opatrovníkem dětí a schválena soudem, kdyby z ní děti měly nabýti práv. Neboť úmluvou byl by nárok dětí na výživu urovnán a omezen na určené částky, šlo by tedy o smír o výživné, který podle § 233 obč. zák. podléhá schválení soudnímu. Přisvědčiti jest odvolacímu soudu i v tom, že opatrovnícký soud neschválil smlouvu mlčky tím, že dal opatrovníci zmocnění ke sporu, ježto smlouvy s nezletilými vůbec není a následkem toho nemůže ani o jejím schválení býti řeči. Ježto žalobcům zažalovaný nárok nepřísluší vůbec, nemohla žaloba býti zamítnuta jen pro tentokráte.

Čís. 8165.

Jazyková otázka. .

Soudu nenáleží, by stížnost do usnesení vydaného pouze ve státním jazyku, domáhající se toho, by bylo vydáno též v jazyku menšinovém, odstupoval příslušnému dohlédacímu úřadu.

(Rozh. ze dne 22. června 1928, R II 206/28.)

Nejvyšší soud odmítl rekurs proti tomu, že usnesení rekursního soudu bylo vydáno jen ve státním jazyku.

Důvody:

Podle § 7 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. pokud se týče čl. 96 (1) vládního nařízení ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. vyřizují spory o užití jazyka při soudech, úřadech, ústavech, podnikcích a orgánech státních, jakož i při úřadech samosprávných a korporacích veřejných příslušné státní orgány dohlédací jako věci státní správy odděleně od věcí, ve které vzešly. Podle čl. 96 (2) uvedeného vládního nařízení strana, která má za to, že bylo porušeno její jazykové právo, může sobě stěžovati ve lhůtě tam uvedené u státního úřadu, jenž podle příslušných zákonů jest povolán vykonávati přímo dohlédací právo nad orgánem, do jehož opatření si stěžuje, pokud úřadu dohlédacímu také náleží rozhodovati o stížnostech. Shledá-li tento úřad, že není příslušným, odstoupí stížnost ihned příslušnému úřadu a zpraví o tom stěžovatele. Z toho jde, že tyto spory před soudy nepatří a že soudům ani